

**Paweł Kłos<sup>1</sup>**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

## Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Professionalization of the Profession of Mediator: Current State and Perspectives of Changes in the Legal Systems of Poland and Ukraine,* Lublin–Łuck–Odessa, 20 maja 2021 r.

W dniu 20 maja 2021 r. odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Professionalization of the Profession of Mediator: Current State and Perspectives of Changes in the Legal Systems of Poland and Ukraine*, zorganizowana przez Katedrę Teorii i Filozofii Prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Akademickie Centrum Mediacji UMCS. Wydarzenie miało formułę online. Na wybór tematu konferencji miało wpływ spostrzeżenie, że jesteśmy aktualnie naoczni świadkami wielu zmian o charakterze społecznym, kulturowym oraz politycznym. Nie da się nie zauważyć, że nawet w państwach europejskiej kultury prawa stanowiącego zyskują na znaczeniu alternatywne formy rozwiązywania sporów, w tym przede wszystkim mediacja. Wzrost roli tego typu form widzimy nie tyle w obszarze stosowania prawa przez organy państwa, ile w sferze wykonywania prawa przez jego adresatów, czyli świadomego realizowania przysługujących im uprawnień i obowiązków, kształtowanych przez obowiązujące normy prawne. Instytucja prawna mediacji wciąż jeszcze nie jest zagadnieniem szczególnie eksponowanym w teorii i filozofii prawa. Natomiast wydaje się, że obecnie powinna się ona stać przedmiotem pogłębionych dociekań teoretyków i filozofów prawa. Potrzeba taka jest konsekwencją zarówno wielości regulacji normatywnych, jak i coraz częstszego stosowania mediacji w poszczególnych państwach.

Pomysł zorganizowania konferencji dotyczącej mediacji zrodził się na jednym z zebrań członków Akademickiego Centrum Mediacji UMCS<sup>2</sup>, kierowanego przez dr. hab. prof. UMCS Andrzeja Korybskiego, na którym dyskutowano o roli metod ADR we współczesnych porządkach prawnych. Współorganizację konferencji zaproponowano zaprzyjaźnionym naukowcom z Wydziału Prawa i Administracji Wołyńskiego Uniwersytetu

<sup>1</sup> Numer ORCID: 0000-0002-9517-8199. Adres e-mail: [pawel.klos@poczta.umcs.lublin.pl](mailto:pawel.klos@poczta.umcs.lublin.pl)

<sup>2</sup> Akademickie Centrum Mediacji UMCS (dalej: „ACM”) to jednostka zorganizowana w ramach WPiA UMCS. Członkami ACM są: dr hab. prof. UMCS Andrzej Korybski (Kierownik), dr Paweł Kłos (Sekretarz) oraz dr Marzena Myślińska, dr Sławomir Pilipiec, dr Agata Przylepa-Lewak i mgr Patryk Patoleta.

Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku, którzy uznali pomysł za godny realizacji. Omawiane wydarzenie jest więc wynikiem kooperacji dwóch wyżej wskazanych uniwersytetów<sup>3</sup>.

Uroczystej inauguracji konferencji towarzyszyły wystąpienia dr. hab. prof. UMCS Arkadiusza Berezy – Prorektora UMCS oraz prof. Anatolia Tsosa – Rektora Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki. Następnie obrady otworzył prof. dr hab. Leszek Leszczyński – Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych UMCS, zaś moderatorem dyskusji był prof. A. Korybski. W trakcie obrad uczestnicy mieli okazję przedyskutować wiele zagadnień związanych z mediacją w kontekście: stanowienia prawa, wykonywania prawa, komunikacji, psychologii oraz logiki erotycznej. W trakcie konferencji wygłoszono następujące referaty (w kolejności chronologicznej):

- 1) prof. Louise Romanadze (Odeska Akademia Prawa, Ukraińska Akademia Mediacji) – *Experience of Mediation Offices Opening in Ukrainian Courts*;
- 2) dr hab. Anna Kalisz (UMCS, Naczelny Sąd Administracyjny) – *Mediation as a Factor Strengthening Communicative Aspect of Law/Dialog in Law*;
- 3) Olga Tyutyun (Narodowe Stowarzyszenie Mediatorów Ukrainy, Grupa Mediacji Handlowych, Centrum Mediacji przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Kijowie) – *Specialization and Professionalization of Mediators. Practice for Novice Mediators*;
- 4) prof. Natalia Krestovska (Odeska Akademia Morska) – *Didactic Support of the Mediation Component of the Masters' Training State Standard of the Specialty 081 „Law”*;
- 5) prof. Anton Demchuk (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki) – *Mediator in Family Disputes*;
- 6) dr Sławomir Pilipiec (UMCS) – *Professional Self-Government of Mediators. Between Social Need and Legal Possibility of Existence*;
- 7) prof. Olga Yukhymyuk (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki) – *Formation of the Legal Consciousness of the Mediator*;
- 8) dr Paweł Kłos (UMCS) – *Improving Competencies in Mediator's Work – Erotetic Logic*;
- 9) prof. Natalia Karpinska (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Wołyńskie Centrum Mediacji w Łucku), Lina Galan (Departament Służb Socjalnych dla Rodziny, Dzieci i Młodzieży Urzędu Miasta w Łucku) – *Psychological Content of Mediation and Psychological Competence of a Mediator*;
- 10) dr Agata Przylepa-Lewak (UMCS), dr Marzena Myślińska (UMCS) – *Entry on the List of Permanent Court Mediators and the Practice of Regional Courts in Poland*;
- 11) mgr Patryk Patoleta (UMCS) – *Entry on the List of Permanent Court Mediators and the Practice of Regional Courts in Poland*.

Instytucja prawna mediacji pozostaje stałym elementem wielu europejskich porządków prawnych. Można przy tym zauważyć względną jednolitość regulacji prawnych w tym zakresie zarówno w skali międzynarodowej, ponadnarodowej, jak i krajowej. Konferencja miała na celu zwrócenie uwagi na zawód mediatora. Służyła także stworzeniu okazji do przedyskutowania perspektyw rozwoju tej profesji. Co szczególnie istotne, umożliwiła spojrzenie na te zagadnienia z perspektywy przedstawicieli dwóch państw: Polski i Ukrainy, a ponadto z perspektywy praktycznej – niemal wszyscy prelegenci posiadali doświadczenie w prowadzeniu mediacji *sensu stricto*, a także doświadczenie udziału w pracach: legislacyjnych, dydaktycznych oraz administracyjnych związanych z mediacją. Współorganizatorzy konferencji, pod wpływem jej przebiegu, podjęli decyzję o kontynuacji współpracy w zakresie mediacji.

<sup>3</sup> Współpraca ta została zapoczątkowana w 2014 r. Umowę ramową o współpracy podpisali prof. dr hab. Stanisław Michałowski – ówczesny Rektor UMCS oraz prof. Ihor Kocon – ówczesny Rektor Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki. Wspólnym przedsięwzięciem była także organizacja w 2019 r. w Kazimierzu Dolnym Konferencji naukowo-praktycznej pt. *Application of Law – Human Rights – Mediation*.